

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45

Tomkova 45/314, 779 00 Olomouc – Hejčín

Identifikátor školy: 600 016 927

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc

Termín konání orientační inspekce: 3. – 10. října 2000

Čj.	132 473/00-05035
Signatura	om2zu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Ve školním roce 2000-2001 studuje ve škole 1062 žáků ve 36 třídách, z toho je 15 tříd sedmiletého a osmiletého studia, 10 tříd šestiletého studia s výukou vybraných předmětů v anglickém jazyce a 11 tříd čtyřletého studia.

Výuka probíhá ve třech objektech: ve dvou propojených budovách v Tomkově ulici č. 45 (objekty A a B) a v jedné budově v Dolní Hejčinské č. 8/56 (objekt C). Objekt B je nově vybudován, žákům a učitelům slouží od roku 1998.

Anglická sekce tohoto gymnázia vznikla v roce 1991, je vyučována v objektu B. Výuka biologie, dějepisu, fyziky, chemie, matematiky a zeměpisu probíhá v anglickém jazyce. V současné době existují v naší republice dvě bilingvní gymnázia s anglickým zaměřením.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka ve všech sledovaných předmětech (biologie, cizí jazyky, český jazyk a literatura, dějepis, fyzika, informatika a výpočetní technika, matematika, zeměpis) i ročnících probíhala podle schválených učebních dokumentů. Členění učiva do jednotlivých ročníků těmto dokumentům odpovídalo.

Učební osnovy měli učitelé rozpracovány do tematických plánů a projednány v předmětových komisích. Ojediněle bylo zjištěno, že některé tematické plány byly zpracovány formálně.

Personální zabezpečení výuky kontrolovaných předmětů plně odpovídalo vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Rozvrh hodin respektoval psychohygienické podmínky, pouze v ojedinělých případech bylo zjištěno málo vhodné zařazení některých vyučovacích hodin (viz cizí jazyky).

Všichni žáci nižších tříd víceletého gymnázia v souladu s nařízením vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, ve znění pozdějších úprav, obdrželi učebnice zdarma ve škole. Žákům vyšších tříd byly učebnice doporučeny.

Biologie

Většina vyučovacích hodin probíhala v kmenových třídách, kam vyučující museli přenášet veškeré pomůcky a didaktická technika zde byla využívána zřídka. Některé hodiny předmětu byly vyučovány v dobře vybavené biologické laboratoři, která má k dispozici kabinet s dostatečným množstvím učebních pomůcek.

Použité vyučovací metody byly adekvátní probíraným tématům i věku žáků jednotlivých ročníků, vyučovací čas byl s výjimkou jedné hodiny využit efektivně. Učivo bylo vykládáno odborně správně a v souladu s aktuálními trendy v daném oboru.

Vyučovací hodiny byly většinou dobře promyšlené a připravené. Převládaly efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce, které byly orientované zejména na problémové učení, týmovou spolupráci, pozorování, práci s preparáty, s textem a informacemi. Přestože mají žáci k dispozici učebnice, práce s nimi byla zaznamenána pouze ve dvou hodinách.

Do některých hodin byly zařazeny alternativní metody práce, které žáky výrazně aktivizovaly a posilovaly jejich zájem o biologii. Řada nových poznatků byla vyvozována ve spolupráci s žáky, učitelé vhodně navazovali na jejich předchozí znalosti a účelně je rozvíjeli. Využití názornosti a učebních pomůcek bylo ve většině hodin optimální. Někteří učitelé pro žáky připravovali kopírované texty. Uznání zasluhuje i jejich práce s tabulí.

Pozorováním v hospitovaných hodinách se prokázala velmi dobrá úroveň znalostí a dovedností většiny žáků. Ojedinelým jevem byla skutečnost, že po dobu zkoušení žáka u tabule nebyli ostatní účelně zaměstnáni. Zpětnovazební formy hodnocení znalostí žáků byly zařazeny téměř do všech hodin.

V průběhu vyučování byl ve většině hodin vytvářen přiměřený prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků a pro vyslovení jejich názorů. Osobnost žáků byla pozitivně ovlivňována vzájemnou přátelskou interakcí učitelů a žáků.

Kvalita výuky biologie je velmi dobrá.

Cizí jazyky - anglický, francouzský, německý, španělský

Výuce předmětu je ve škole věnována velká pozornost. Kvalita výuky, zejména anglického jazyka, je pozitivně ovlivněna vznikem anglické sekce. Vzájemná výměna zkušeností mezi učiteli a spolupráce s anglickými lektory přispěly ke kvalitní výuce předmětu. Žáci mají možnost výběru mezi základními světovými jazyky: anglickým, francouzským, německým, španělským a ruským. Své znalosti jazyka si mohou rozšířit ve volitelném předmětu konverzace (pro pokročilé nebo začátečníky). Podle zájmu si mohou zvolit nepovinný nebo volitelný předmět latina.

Na anglické sekci je anglický jazyk povinným předmětem a hodnocení jeho výuky je věnována v této inspekční zprávě zvláštní kapitola.

V rámci jednoho ročníku jsou vytvářeny pro jazykovou výuku homogenní skupiny, aby bylo možno co nejlépe navázat na rozdílnou úroveň znalostí žáků ze základní školy, a tak zajistit kontinuitu výuky. Druhý cizí jazyk je zařazen do ročníků v souladu se schválenými učebními plány. V rámci předmětových komisí je stanoven rozsah probíraného učiva pro jednotlivé ročníky s ohledem na jazykovou úroveň dané skupiny ve formě tematických plánů, neboť schválené učební osnovy stanovují jen rámcově požadavky na výstupní úroveň.

Ve škole jsou zřízeny jazykové učebny. Vzhledem k velkému počtu hodin cizích jazyků se uskutečňuje výuka také v běžných třídách, které nevytvářejí svým vybavením a estetičností podnětné prostředí. Učitelé mají k dispozici přenosný magnetofon, slovníky (jednojazyčné i dvojazyčné), mapy, cizojazyčnou literaturu, velké množství odborné literatury včetně autentického materiálu a tisku. Všichni žáci používali ucelené řady učebnic. Ve vyšších ročnících neměli ve francouzském a španělském jazyce všichni žáci k dispozici pracovní sešity k používaným učebnicím.

Hospitace se uskutečnily v anglickém, německém, francouzském a španělském jazyce ve třídách všech realizovaných studijních cyklů. Používané metody a formy práce vedly většinou žáky k rozvoji komunikativních kompetencí. V některých hodinách německého a francouzského jazyka byl příliš velký důraz kladen na učivo gramatické, bez předchozího situačního kontextu. Uplatňovány byly všechny formy práce. Výuka byla vždy vedena v příslušném cizím jazyce.

Znalosti a vědomosti žáků byly ověřovány formou písemnou i ústní. Dvakrát ročně píší žáci v jednotlivých ročnících srovnávací kontrolní práce, na jejich tvorbě se podílí všichni členové předmětových komisí.

Ve sledovaných hodinách převládala přátelská atmosféra a pozitivní vztah žáků k výuce.

Kvalita výuky anglického jazyka je vynikající, kvalita výuky německého, francouzského a španělského jazyka je velmi dobrá.

Anglický jazyk - anglická sekce

Anglický jazyk zaujímá v učebním plánu anglické sekce specifické, stěžejní postavení, kterému je přizpůsoben týdenní počet hodin, obsah učiva, používané metody a formy práce. Osnovy předmětu byly zpracovány ve spolupráci s britskými lektory za podpory ministerstva školství. Pojetí výuky se blíží britskému, klade důraz na komunikativní metody a metody umožňující samostatnou práci žáků nejen v anglickém jazyce, ale i v ostatních předmětech. V prvním ročníku jsou žáci na základě srovnávacích testů rozděleni na skupiny s cílem sjednotit vědomosti a znalosti žáků získané na základní škole, především z oblasti gramatiky. Do druhého a třetího ročníku je zařazen kurz zaměřený na rozvoj slovní zásoby, práci s jednojazyčným věcným slovníkem, postupně je kladen důraz na plynulost jazykového projevu, komunikativnost a jazykovou přesnost. Z celkového týdenního počtu hodin je ve třetím ročníku jedna věnovaná literatuře, obsahem je zevrubná analýza literárního díla, a jedna hodina slohového výcviku. Snahou školy je, aby ji vyučoval rodilý mluvčí. Ve čtvrtém ročníku končí gramatický výcvik, zařazena je jedna hodina literatury, na závěr ročníku žáci píší tzv. mock, tj. zkušební maturitu z jazyka a literatury. V pátém ročníku je výuka postavena na diskusi o tématech, která jsou společná oběma kulturám, britské i české, např. náboženství, alternativní školství atd. Výuka literatury pokračuje stejným způsobem jako v předchozích dvou ročnících. Během posledního ročníku žáci píší ročníkové práce, tzv. coursework, kde zpracovávají své poznatky a vyjadřují své vlastní názory. Obhajoba jedné z těchto prací se pak stává součástí ústní maturitní zkoušky.

Materiální podmínky pro výuku předmětu odpovídají svým rozsahem i obsahem náročným požadavkům osnov. Žáci pracují s učebnicemi, s vybranými literárními díly, autentickými materiály. Součástí učebnic jsou zvukové nahrávky. Úsilí učitelů o získání co největšího množství autentických materiálů je maximální. Zavedený systém jeho utřídění je přehledný, při výuce žáky i učitelé využívány. Slouží nejen k upevnění jazyka, ale i k získání všeobecného přehledu, k aktualizaci učiva a splnění výchovných cílů.

Stavba hodin i zvolené metody a formy práce respektovaly psychohygienické a didaktické zásady, méně vhodné bylo zařazení předmětu do rozvrhu, např. po tělesné výchově.

Struktura, metody a formy práce sledovaných hodin odpovídaly obsahu učiva i celkovému charakteru tříd, věku i individuálním zvláštnostem žáků. Při volbě metod bylo přihlíženo ke komunikativnímu pojetí výuky cizího jazyka. Ve vyšších ročnících převažovala diskuse, vedená v anglickém jazyce, plynule bylo navázáno na prohlubování a opakování gramatického učiva. Nedílnou součástí výuky byly samostatné projekty, při nichž se žáci učili shromažďovat, třídit a zpracovávat materiál do určité formy a vhodně ho prezentovat před třídou.

Žáci byli motivováni v hodinách především nadšeným přístupem většiny učitelů k výuce, v nižších ročnících zařazováním soutěživých a problémových úkolů. Učitelé vhodně propojovali učení s tím, co žáky zajímá mimo školu.

Z pozorování v hodinách i z osobních pohovorů s učitelé vyplynulo, že interakce mezi nimi a žáky je založena na přirozené autoritě a důvěrném vztahu žáků k nim.

Kvalita výuky anglického jazyka na anglické sekci je vynikající.

Český jazyk a literatura

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které jsou prostorné, zařízené běžným nábytkem. Učební pomůcky (hlavně slovníky a odborná literatura) jsou zastoupeny v dostatečné míře a jsou postupně, tak jako knihovna pro žáky i učitele účelně inovovány a doplňovány.

Materiální zabezpečení výuky předmětu je na velmi dobré úrovni. Ve škole se postupně zařizuje audiotéka a videotéka. Při výuce byly používány schválené učebnice. Ve všech

vyučovacích hodinách byly vhodně a účelně využity různé učební texty z učebnic, nakopírovaných materiálů a další literatury.

Vedení školy využívá možnosti zařadit jednu hodinu cvičení, při kterém se třída dělí na poloviny, což přispívá k vyšší efektivitě využití vyučovacího času a v některých případech umožňuje i individuální přístup k žákům.

Sledované hodiny měly převážně klasickou strukturu, probírané učivo bylo přiměřené věku žáků. V hodinách byly použity vyučovací metody adekvátní daným tématům a stanoveným cílům, vyučovací čas byl většinou efektivně využit. Na začátku hodin byli žáci seznámeni s cíli, které byly postupně v průběhu hodin plněny. Ze zvolených metod byly uplatňovány hlavně metody frontální s různým stupněm aktivního zapojení žáků. V hodinách byl kladen důraz na práci s textem, rozvíjení komunikativních dovedností žáků, vhodně bylo použito i mezipředmětových vztahů. Učitelé navazovali na znalosti žáků z předchozí doby nebo ze základní školy. Samostatná práce žáků byla použita ve většině hodin. Učivo bylo žákům interpretováno věcně správně. Jen v některých hospitovaných hodinách byla použita didaktická technika, její užití vhodně přispělo k vyšší efektivitě hodin.

Dostatečný prostor byl poskytován i prezentaci vlastních názorů žáků. Všichni učitelé vytvářeli žákům dostatečný prostor pro diskusi, zadáváním problémových otázek je nutili k přemýšlení s následnou obhajobou svých odpovědí, čímž velmi pozitivně ovlivňovali vzájemnou komunikaci a následně i efektivitu výuky. Interakce mezi žáky a učiteli měla ve většině hodin příkladnou úroveň a pozitivně ovlivňovala vzájemné vztahy.

Shrnutí učiva a opakování látky bylo prováděno ve spolupráci s žáky. Z důvodů obtížnosti organizace a časových prostojů při práci s textem však nebylo zařazeno do všech hodin. Domácí úkoly byly zadávány účelně a v přiměřeném rozsahu.

Klasifikace žáků při individuálním zkoušení byla objektivní a ze strany učitelů zdůvodněná.

Žáci byli ve vyučovacích hodinách průběžně motivováni a hodnoceni. Komunikace mezi učiteli a žáky byla na dobré úrovni, učitelé dbali na rozvíjení komunikativních schopností žáků jako předpokladu dobrého zvládnutí předmětu jako celku.

Písemné práce jsou vypracovávány v souladu s osnovami.

Kvalita výuky českého jazyka a literatury je velmi dobrá.

Dějepis

Plánování a přípravou výuky předmětu se zabývá předmětová komise dějepisu. Její členové odpovídají za obsahovou a věcnou správnost i časové rozvržení učiva dějepisu, cvičení z dějepisu a dějepisného semináře v anglické i české sekci. Prostřednictvím předsedy komise předkládají učitelé návrhy na vybavení sbírky a odborné knihovny, nárokují prostorové a materiální zabezpečení výuky, podílejí se na tvorbě učebních pomůcek a programů, organizují účast žáků v soutěžích (Mladý historik, Středoškolská odborná činnost) projektech (Eustory, seminární práce), plánují vzájemné hospitace, odborné exkurze a přednášky pro žáky (Zemský archiv, Okresní archiv, prohlídka historické části města atd.), organizují činnost historického kroužku. Jednotliví členové předmětových komisí také odpovídají za obsahovou a věcnou správnost maturitních zkoušek. Práce předmětové komise je koncepční a kvalitní po stránce metodické i odborné. Pozitivní výsledky byly patrné nejen v přímém vyučovacím procesu, ale také vyplývaly ze zpracované dokumentace a pojetí maturitních zkoušek. Učitelé při bezprostřední přípravě na výuku vycházeli z předpokladu, že žáci nižších ročníků získávají základní orientaci v hlavních etapách historického vývoje i kulturních dějin a že ve vyšších ročnících jsou již vybaveni základní faktografií a prošli určitou průpravou dějepisného myšlení.

Úplná kvalifikovanost učitelů, jejich osobní zainteresovanost i dobré materiálně-technické

podmínky příznivě ovlivňují kvalitu výuky. Učitelé mají k dispozici audiovizuální techniku a programy, mapový materiál, nástěnné transparenty, trojrozměrné pomůcky, populárně naučnou literaturu atd. Sbíрка předmětu je postupně obnovována a doplňována. Učitelé si vytvořili sérii dokumentů a písemných pramenů pro české dějiny a podílejí se na tvorbě dalších studijních materiálů a pomůcek. Ve výuce předmětu je používána ucelená řada dějepisných učebnic. Pro vyšší stupeň studia jsou žákům doporučeny základní učebnice a další studijní literatura. Předmět je vyučován v kmenových učebnách, učební pomůcky jsou přenášeny. Organizačně a časově náročnější je situace, kdy je nutné zabezpečit audiovizuální techniku nebo přenášet pomůcky do objektu C.

Organizace výuky, zvolené metody a formy práce vedly žáky k vytváření klíčových poznatků, chápání významu získaných vědomostí ve vzájemných souvislostech i k osvojení dovednosti pracovat s autentickými dokumenty a prameny různé povahy. Metoda výkladu, řízený rozhovor, skupinová i individuální práce, důsledné uplatňování mezipředmětových vztahů vytvářely předpoklady nejen pro efektivní komplexní osvojování požadovaných vědomostí, ale i pro utváření a upevňování základních myšlenkových operací (analýza, syntéza, zobecňování atd.) a vytváření pozitivního vztahu k předmětu. Střídáním činností učitelé dbali na vyváženou mentální hygienu žáků. Organizace výuky byla přizpůsobena jejich věku i schopnostem. V průběhu hospitací žáci pracovali s učebnicemi, historickými dokumenty, mapami i atlasy. Z rozhovoru s učiteli vyplynulo, že ve výuce jsou také využívány různé audiovizuální programy a informace, které žáci získávají z internetových stránek.

Při hodnocení žáků učitelé sledovali, v jaké míře a kvalitě si žáci osvojili konkrétní poznatky z aktuálního učiva, jak je chápou v širších celcích a dokážou je využívat v praktických situacích. Testovou formou (otázky s možností výběru správné odpovědi) především prověřovali rozsah osvojených faktografických údajů. Tento způsob je praktikován především z důvodu přetrvávajících požadavků vysokých škol na encyklopedické vědomosti žáků při přijímacím řízení.

Důraz učitelů na rozvoj komunikativních dovedností žáků a utváření jejich vlastního názoru se v různé míře prolínal všemi vyučovacími hodinami. Maximální prostor byl vytvořen především ve cvičení z dějepisu a semináři. Většina žáků prokázala schopnost samostatně řešit zadané úkoly, věcně argumentovat, objasňovat a korigovat svá stanoviska, v anglické sekci ve vyučovacím cizím jazyce. Přibližně v 50 procentech vyučovacích hodin oceňovali odbornou i pedagogickou erudovanost svých učitelů, spokojenost dávali najevo spontánními projevy.

Kvalita výuky dějepisu je na základě sledovaných jevů hodnocena jako příkladná.

Fyzika

Prostorové a materiální podmínky pro výuku jsou vynikající. Učitelé a žáci mají k dispozici dvě odborné učebny, vybavené čtecími kamerami, televizními okruhy včetně videoprojektorů LCD a základní didaktickou technikou, dvě laboratoře pro konání praktických cvičení a jednu učebnu přírodovědných předmětů. Učitelé využívají dva velmi dobře vybavené kabinety. Sbíрка pomůcek obsahuje klasické dvojrozměrné i trojrozměrné pomůcky, filmové projektory, moderní výpočetní techniku, včetně software. V objektu B měli učitelé navíc k dispozici přípravu pokusů, kterou maximálně využívali.

V úvodu všech hospitovaných hodin byli žáci seznámeni se vzdělávacími cíli. Učitelé měli hodiny velmi dobře připraveny a stanovené cíle se jim podařilo splnit. Téměř všechny hospitované hodiny byly doplněny hodnotným experimentem, který v některých hodinách sloužil jako důkaz probíraného učiva, v jiných byl výchozím momentem pro motivaci žáků, nastoloval problém, jehož vyřešení vedlo k objasnění nového učiva.

Fyzikální příklady, které byly v hospitovaných hodinách počítány, měly odpovídající náročnost a byly řešeny metodicky i odborně správně. Žákům byl dán dostatečný prostor pro samostatnou práci.

Motivace žáků byla většinou velmi dobrá, komunikace učitelů se žáky také. Pouze v ojedinělých případech se učitelům nepodařilo dostatečně vtáhnout žáky do zadaných problémů a vyučovací hodina se v některých částech stala přednáškou učitele. Všichni učitelé používali správnou odbornou terminologii.

Žákům byly vytvářeny dobré psychohygienické podmínky, někteří učitelé vhodně střídali metody a formy práce. Většina hodin měla klasickou strukturu, moderní vyučovací metody byly použity ojediněle. Na závěr většiny hodin bylo provedeno celkové shrnutí probíraného učiva bez zhodnocení výkonu žáků.

Většina tříd měla do rozvrhu zařazena cvičení z fyziky, což učitelům umožňovalo podstatné zkvalitnění a zefektivnění výuky. Ve cvičeních byl samozřejmostí individuální přístup k žákům, vysoká názornost procvičovaného učiva a vedení žáků k nutnosti umět obhájit svůj názor.

Laboratorní práce konají žáci průběžně, jsou zařazovány tak, aby vhodně doplňovaly a dojasňovaly problematiku probíraného učiva. Jejich náročnost odpovídala věku žáků a typu studia.

Žáci, kteří mají zájem o fyziku, navštěvují volitelný předmět seminář z fyziky.

Kvalita výuky fyziky je velmi dobrá.

Informatika a výpočetní technika

Koncepce výuky informatiky a výpočetní techniky ve škole je promyšlená, vychází z obecných cílů učební osnovy, které jsou aplikovány na podmínky školy.

Předmět se ve škole vyučuje jako povinný v prvním ročníku čtyřletého studia, ve třetím ročníku šestiletého, ve třetím a pátém ročníku osmiletého studia. Žáci, kteří se chtějí hlouběji zabývat výpočetní technikou, mohou navštěvovat ve vyšších ročnících volitelné semináře.

Výuka probíhá ve třech odborných učebnách. Úroveň technického a programového vybavení je velmi dobrá a umožňuje splnit učební osnovy. Počítače jsou zapojeny v síti, z každého počítače je přístup na Internet. Třídy, ve kterých probíhá výuka jako povinná, se dělí na třetiny. Každý žák pracuje u počítače samostatně. Dělení umožňuje zařazovat do skupin žáky podle úrovně znalostí a zkušeností. Vyučuje se ve dvouhodinových blocích, což je z hlediska charakteru předmětu vhodné. Využití učeben je vysoké, přístup žákům je umožněn i v době po vyučování. Dílčím nedostatkem je nižší estetická úroveň všech tří učeben. V relaxačních prostorách chodeb jsou umístěny počítače, které žáci využívají pro elektronickou poštu.

Základní odborná počítačová literatura je ve škole k dispozici učitelům i zájemcům z řad žáků. Z pomůcek jsou zastoupeny díly z demontovaných starších počítačů a výukové programy. V jedné z učeben je umístěn dataprojektor.

Všechny hospitované hodiny byly učiteli připraveny velmi dobře, ve většině z nich byly výukové cíle žákům jasně sděleny. Z hlediska obsahu a náročnosti byly cíle přiměřené a dařilo se je splnit.

Výklad nového učiva byl na požadované odborné úrovni a v souladu se současným stavem teorie a praxe. Ve všech hodinách žáci pracovali na počítačích, organizační pokyny učitelů byly jasné a srozumitelné. Po vysvětlení učiva měli žáci dostatek času na jeho procvičení. Organizace výuky ve většině hospitovaných hodin umožňovala žákům pracovat při procvičování vlastním tempem. Učitelé se v průběhu samostatné práce věnovali všem žákům, uplatňovali individuální přístup. Po splnění všech úkolů mohli žáci využívat Internet.

K zájmu o výpočetní techniku jsou žáci motivováni vědomím, že dovednost ovládat počítače využijí nejen v průběhu studia, ale i po jeho absolvování v praxi. Vyšší motivace je ve volitelném předmětu a ve skupinách, ve kterých jsou žáci s lepší úrovní ovládání počítačů.

Opakování učiva bylo prováděno frontálně bez hodnocení žáků.

Kvalita výuky výpočetní techniky je vynikající.

Matematika

Prostorové podmínky pro výuku byly dobré, výuka probíhala v kmenových učebnách, odborné učebny pro matematiku škola nemá. Učitelé matematiky měli k dispozici základní učební pomůcky, které ve většině hospitovaných hodin použili.

Na výuku byli velmi dobře připraveni, její průběh měli promyšlený, část vyučovacích hodin věnovali opakování minulého učiva. Probírání nového učiva byl věnován dostatek času. Byla používána správná odborná terminologie, důraz byl kladen na alternativní postupy řešení.

Kladem většiny hodin byl přiměřený prostor na procvičování učiva, při kterém si žáci mohli volit vlastní tempo. Samostatná práce žáků byla učiteli většinou průběžně kontrolována a v některých případech i vyhodnocována a klasifikována.

Ve většině hodin byla aplikace matematických pojmů a poznatků samozřejmostí. Komunikace učitelů se žáky byla převážně velmi dobrá. Žáci byli průběžně motivováni a dobře spolupracovali s učiteli. Byli vedeni ke schopnosti vyjádřit a obhájit vlastní názor.

Ve většině hospitovaných hodin byly použity klasické vyučovací metody, pouze v jedné hodině bylo uplatňováno skupinové vyučování. Závěry z práce jednotlivých skupin využil učitel ke shrnutí a systematizaci dřívějších poznatků.

Nové učivo bylo vždy vyvozováno na základě předchozích znalostí, které byly učiteli většinou prověřovány frontálně. Klasifikace byla prováděna jen zřídka, žáci byli motivováni slovním hodnocením. Závěry hodin obsahovaly stručné shrnutí učiva.

Hospitovány byly také dvě hodiny matematiky na anglické sekci, které byly vedeny v anglickém jazyce, jedna z těchto hodin byla hodnocena jako vynikající, druhá jako velmi dobrá. Odborná terminologie byla žákům uváděna v obou jazycích.

Žáci se zájmem o matematiku mají možnost navštěvovat v posledních dvou ročnících studia seminář z matematiky, který je společný pro žáky posledních ročníků všech studijních cyklů.

Kvalita výuky matematiky je velmi dobrá.

Zeměpis

Výuka předmětu se zčásti uskutečnila v odborné učebně, která je prostorná a velmi dobře vybavená didaktickou technikou a vhodnými pomůckami, které byly účelně využívány. Většina hospitovaných hodin však probíhala v kmenových učebnách, do kterých byly potřebné učební pomůcky přenášeny.

Vzdělávací cíle byly stanoveny ve většině vyučovacích hodin a v jejich průběhu byly realizovány. Učitelé používali převážně tradiční formy výuky, při kterých převládala jejich činnost nad samostatností a aktivitou žáků. Převažoval výklad učitele, práce s kartografickým materiálem a řízený rozhovor s žáky, kteří vyvozovali závěry na základě dřívějších znalostí. Výklad učitelů byl srozumitelný a odpovídal věku žáků. Byl doplňován funkčním zápisem na tabuli. Pracovní činnosti s obrazovým materiálem, mapou a atlasem, popřípadě jednoduchými pomůckami byly pravidelnou součástí všech vyučovacích hodin zeměpisu.

Pro prezentaci vědomostí žáků byl vytvářen dostatečný prostor, jejich znalosti byly na dobré

úrovni. Žáci byli schopni vědomosti úspěšně aplikovat do různých situací. Zpětnovazební formy hodnocení chyběly ve většině vyučovacích hodin. V menší míře bylo uplatněno problémové učení a práce s učebnicí.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem vytvářely optimální prostor pro rozvoj komunikativních dovedností.

Kvalita výuky zeměpisu je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita výuky sledovaných předmětů je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování činnosti školy vychází z dlouhodobého koncepčního záměru, který je vedením školy jasně a srozumitelně zpracován v samostatném dokumentu a vychází z analýzy předcházejícího období. Vymezuje charakteristiku školy, typy studia, jejich vnitřní diferenciaci a zaměření, o které bude škola perspektivně usilovat. Předností tohoto dokumentu je i kvalitně vypracovaný profil absolventa gymnázia, který vychází ze schválených učebních dokumentů. Zpřesňuje výchovné a vzdělávací cíle školy ve vztahu k osobnosti žáka a podmínkám školy. Z hospitačních zjištění ČŠI je patrné, že o jeho naplnění učitelé systematicky usilují. Koncepce školy je pedagogickými pracovníky přijata, rodičovskou veřejností je záměr školy podporován.

V návaznosti na předchozí dokument je promyšleně zpracován Program školy na školní rok 2000/2001. Vedle základních údajů o škole zřetelně vymezuje hlavní úkoly v oblasti výchovné a vzdělávací, úkoly v řízení školy a organizaci školního roku. Operativnost plánování je zprostředkována týdenními plány, které vycházejí z celoročních úkolů, jsou konkrétní, adresné a srozumitelné.

Plánování školy tvoří funkční a otevřený systém. Představuje efektivní stupeň k vlastní realizaci výchovně-vzdělávacího procesu a jeho zabezpečení. Úkoly a stanovené termíny jsou vedením školy průběžně sledovány a efektivně vyhodnocovány. Pracovníci školy se prostřednictvím předmětových komisí podílejí především na stanovení celoročních a týdenních výchovných a vzdělávacích úkolů.

Ve škole je vyučován studijní obor uvedený v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Rozsáhlá nabídka volitelných a nepovinných předmětů výrazně doplňuje profil absolventa školy.

Úroveň plánování výchovně-vzdělávacího procesu školy hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Organizování

Vzdělávací a výchovná činnosti školy se řídí organizačním řádem, který jednoznačně vymezuje pravomoci a kompetence jednotlivých pracovníků. Pracovní náplně mají všichni podrobně rozpracovány v jednotlivých popisech funkčních míst. Organizační struktura školy umožňuje její účinné a efektivní řízení. Organizační řád je veřejně přístupný a jeho znění je pracovníky školy akceptováno.

Ve škole je ustaveno patnáct předmětových komisí (dále PK), jejichž práce je neformální.

PK patří mezi významné poradní orgány vedení školy. Většina z nich vytváří koncepci výuky předmětů a spolupracuje při tvorbě tematických plánů a maturitních otázek. Zástupci PK jsou členy komisí pro výběr nových učitelů jednotlivých předmětů. Podílejí se na přípravě podkladů pro stanovení nenárokových složek platů členů svých komisí.

Dalšími poradními orgány jsou pedagogická rada, Rada rodičů a Studentská rada. Všechny poradní orgány jsou ředitelem školy systémově využívány především v oblasti vzdělávací a výchovné. Vedení školy přihlíží k podnětům a připomínkám pracovníků.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům, při namátkové kontrole povinné dokumentace nebyly zjištěny nedostatky. Výjimku tvoří některá ustanovení vnitřního řádu školy, který má příkazový a zákazový charakter a neodráží atmosféru partnerství ve škole.

Žáci a pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím, které jsou předávány hlavně prostřednictvím nástěnných tabulí na chodbě školy, na třídnických hodinách, na poradách PK, při osobním jednání a písemnými informačními materiály zpracovanými vedením školy. Ochrana osobních dat žáků i pracovníků školy je zajištěna.

Zákonným zástupcům žáků jsou informace předávány na třídních schůzkách, konaných třikrát ročně (jedna z nich je konzultační), dále písemným, popřípadě telefonickým stykem nebo osobním jednáním.

Informační systém školy je operativní a účinný.

Výroční zpráva obsahuje dostatek informací o škole, sebehodnotící charakter nemá.

Vedení školy trvale spolupracuje s Britskou radou v Olomouci a Praze a s velvyslanectvím Velké Británie, které převzalo část závazků Britské rady. Každoročně v září se uskutečňuje týdenní výměna dvaceti studentů s Gymnáziem v Bernu – Kirchenfelde (Švýcarsko). Připravuje se další výměnná spolupráce s Gymnáziem ve Veenensdal v Nizozemí.

V minulém školním roce bylo Gymnázium – Hejčín pořadatelem Mistrovství ČR v debatování v anglickém jazyce a družstva školy obsadila 1., 2., a 4. místo. Čtyři žáci se účastnili setkání United Games of Nations v Indii, šest akce Modelový parlament v Ljutomer ve Slovinsku.

Škola je aktivním členem Asociace středoškolských klubů a Asociace školních sportovních klubů.

Propagace školy je zajišťována řadou rozmanitých akcí, kterými je oslovena široká veřejnost – účastí na prezentaci středních škol okresu Olomouc SCHOLARIS, společenskými akcemi (plesy, dny otevřených dveří, výstavy), sportovními soutěžemi, soutěžemi a olympiádami vypsány MŠMT ČR.

Za zmínku stojí benefiční akce školy: koncert Pěveckého sboru v sále Klášterní Hradisko, jehož výtěžek byl věnován ve prospěch dětské onkologie a „Vánoční jarmark“, na kterém byly prodávány výrobky žáků ve výtvarné výchově a jehož výtěžek byl věnován pro výzkum rakoviny a občanskému sdružení „Klíč“.

S ohledem na velikost školy a počet pracovníků je zajištěna účinná a dobře fungující informovanost pracovníků.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Systém operativního řízení, vedení a motivování pracovníků vychází z plánování a z výsledků kontrol jednotlivých činností ve škole.

Vedení školy se schází pravidelně jedenkrát v týdnu. Operativně řeší aktuální úkoly pedagogického, provozního a ekonomického charakteru. Hlavním nástrojem operativního řízení jsou týdenní plány. Jsou velmi dobře zpracovány a jasně vymezují jednotlivé úkoly i odpovědnost za realizaci.

Pravidelné pedagogické porady jsou svolávány šestkrát ve školním roce. Jejich obsahem je převážně hodnocení a klasifikace žáků. Mimořádné pedagogické porady nebo pracovní porady jsou svolávány výjimečně, a to při řešení naléhavých problémů.

Ředitel školy a jeho zástupci jsou v denním styku s pracovníky. Při vedení používají kombinaci přímých a nepřímých nástrojů řízení. Organizační struktura vytváří předpoklady pro demokratický způsob řízení se snahou poznat názor pracovníků na řešení různých záležitostí. Úkoly jsou ukládány adresně.

Všichni pedagogičtí pracovníci mohou uplatnit svou tvořivost v oblasti výuky, mimoškolní činnosti i prezentaci školy na veřejnosti. Učitelům umožňuje vedení školy vzdělávání poskytovaním odborného i pedagogického tisku, odborné literatury a možností zúčastňovat se různých vzdělávacích aktivit. V letošním školním roce si rozšiřují vzdělání tři učitelé. Začínajícím učitelům je přidělen uvádějící učitel.

Systém hmotného stimulování pracovníků je ve škole vytvořen. Pracovníci s ním byli seznámeni a byl projednán i s odborovou organizací. Pracovníci jsou hodnoceni v souvislosti s přidělováním nenárokových složek platu. Hodnotící systém zohledňuje kvalitu přímé vyučovací činnosti a další vykonávané práce (např. vedení předmětových komisí, správce sbírek, výuku v cizím jazyku, opravy písemných prací).

Vedení a motivování pracovníků je vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je promyšlená, časově vyvážená a zahrnuje celou organizační strukturu školy. Je realizovaná nejen v rámci hospitací, ale i formou kontrol pedagogické dokumentace, práce předmětových komisí, práce třídních učitelů, kontrol provozu školy a jejího hospodaření. Záznamy o kontrolní a hospitační činnosti jsou projednávány s pracovníky a jsou z nich vyvozovány příslušné závěry.

Plán kontrol přesně vymezuje úkoly s určením termínu splnění i odpovědností jednotlivých členů vedení školy a dalších určených pracovníků, kteří odpovídají za provoz a bezpečnost. ČŠI zjistila rezervy v oblasti kontroly plánování učiva v některých předmětech.

Výsledky výchovně-vzdělávacího procesu jsou kontrolovány i využíváním ročníkových a srovnávacích testů. Výsledky testů jsou analyzovány a jsou přijímána příslušná opatření.

Na vypracování používaných evaluačních nástrojů se podílejí předmětové komise.

Při hospitační činnosti je sledována atmosféra ve třídě, znalosti a vědomosti žáků, používané metody a formy práce učitelů. Z hospitací jsou pořizovány zápisy a s učiteli je prováděn následný rozbor. Kvalita hospitační činnosti ředitele a zástupců byla v průběhu inspekce na velmi dobré úrovni. Pohospitační pohovory se většinou zaměřovaly na stanovení výchovných a vzdělávacích cílů, jejich splnění, použité metody a formy práce, využití učebních pomůcek atd. Závěry z provedených hospitací prokázaly odpovídající náročnost, učitelé měli možnost se k hospitované hodině vyjádřit.

Informace získané kontrolní činností jsou analyzovány na poradách vedení a v rámci předmětových komisí. Zjištění jsou zpravidla zapracována do týdenních plánů práce a jsou využita k hodnocení, diferencování a dalšímu motivování pracovníků školy.

Kvalitu kontrolních mechanismů hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

ČŠI hodnotí kvalitu řízení jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 26 411/2000-21 ze dne 30. srpna 2000
- Učební plány všech vyučovaných typů studia
- Plán kontrolní činnosti 2000/2001, zápisy z kontrol a hospitací
- Zápisy z pedagogických rad za školní rok 1999/2000 a za letošní školní rok do data inspekce
- Personální dokumentace učitelů hodnocených předmětů
- Třídní knihy IA8, IIIA8, IIIB8, VB8, VC8, VIA8, VIB8, VIIA7, IA6, IIA6, IIB6, IIIA6, IVB6, I.A, I.B, IIA, IIB, IID, IIIA, IIIB, IIIC, IVA, IVB
- Tematické plány všech kontrolovaných předmětů
- Písemné práce z jazyka českého, matematiky
- Záznamy o výuce volitelných předmětů ve třídách IVA, VIIA7, VIIB7
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Týdenní plány za školní rok 1999/2000 a za letošní školní rok do data inspekce
- Zápisy z jednání předmětových komisí
- Metodika přidělování osobních příplatků
- Rozbor hospodaření za rok 1999
- Vyjádření Školského úřadu Olomouc čj. EO 221/2000 k rozboru hospodaření za rok 1999
- Vnitřní řád školy ze dne 1. 3. 1999
- Organizační řád školy ze dne 1. 9. 2000

ZÁVĚR

Hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání

- Škola při výuce postupuje v souladu s platnými učebními dokumenty, daří se jí naplňovat profil absolventa deklarovaný v dlouhodobé koncepci školy.
- Profesionální výuka cizích jazyků (zejména anglického), dějepisu a výpočetní techniky vytváří předpoklady pro vysokou úroveň vědomostí, dovedností a sociálních kompetencí žáků. Úroveň výuky těchto předmětů byla hodnocena jako vynikající. V hodnocení zbývajících hospitovaných předmětů se objevily drobné nedostatky, jejich hodnocení však přesto obsahovala výraznou převahu pozitiv nad negativy.
- Organizace výuky, používané metody a formy práce příznivě ovlivňují utváření občanského a právního vědomí žáků, přispívají k pozitivnímu formování jejich morálních postojů.
- Materiálně-technické podmínky pro výuku jsou velmi dobré, personální podmínky jsou vynikající.

Hodnocení kvality řízení

- Koncepční záměry školy jsou jasně vymezeny, plánování představuje otevřený systém a je dobře fungující. Tvoří účinný nástroj k realizaci výchovně-vzdělávacích záměrů školy.
- Organizační struktura školy umožňuje její účinné a efektivní řízení. Kompetence a pravomoci pracovníků jsou jednoznačně vymezeny. Vedení školy přihlíží při rozhodování ke stanoviskům poradních orgánů, hlavně předmětových komisí, pedagogické rady a Studentské rady.
- Systém operativního řízení školy, vedení a motivování pracovníků je vytvořen. Úkoly jsou ukládány adresně. Hodnocení pracovníků je prováděno pravidelně a má jasná kritéria.
- Organizační struktura vytváří předpoklady pro demokratický způsob řízení se snahou poznat názor pracovníků na řešení různých záležitostí.
- Kontrolní systém je účinný, obsahuje analýzu i zpětnou vazbu. Rezervy byly zjištěny v oblasti kontroly plánování učiva v některých předmětech.
- Příkladná je spolupráce školy se zahraničními partnery a zapojení do mezinárodních vzdělávacích projektů.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu s účelem poskytnutí. K dosažení záporného hospodářského výsledku v roce 1999 došlo vlivem zvýšení odpisových sazeb. S rozbořem hospodaření školy v roce 1999 vyslovil Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, souhlas.

Na základě provedené orientační inspekce je Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45 hodnoceno jako škola nadprůměrná, s výraznou převahou pozitiv nad negativy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Vlastimila Kozelská	V. Kozelská, v.r.
Členové týmu	RNDr. Dušan Deml	D. Deml, v.r.
	Ing. Petr Lipčák	P. Lipčák, v.r.
	Mgr. Pavel Okleštěk	Okleštěk, v.r.
	Mgr. Dagmar Raisová	Dagmar Raisová, v.r.
	Mgr. Lenka Zedková	Lenka Zedková, v.r.

V Olomouci dne 1. listopadu 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10.11. 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
----------------------	---------------

PhDr. Milan Just

Dr. Milan Just

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Olomouc	2000-11-29	132 571/00
Zřizovatel MŠMT	2000-11-29	132 570/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly zaslány.